

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR !

Önskar SpråkSam

För oss inom projektet SpråkSam har 2009 varit ett väldigt intressant och roligt år. Vi startade upp projektet den 15 april 2009 och våra första åtta månader har varit en spännande och framgångsrik resa för att skapa språk- och kompetensutveckling på arbetsplatserna inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättningar i Stockholms län.

Vi ser fram emot kommande år och vill samtidigt tacka alla våra deltagare i projektet och samarbetspartners för det fantastiska arbete som ni har bidragit till under året.

CHEFER UTBYTER ERFARENHETER

Inför jul har studiegrupperna i SpråkSam projektet formerats, lärarteamen är bildade, kartläggningen av kompetensutvecklingsbehoven är genomförda och studierna har kommit igång. Inventeringen är klar och olika former av stöd till chefer och övrig personal på arbetsplatserna har erbjudits och på några arbetsplatser är handledningen igång. Arbetet i projektet har rullat på så pass länge att alla har hunnit samla på sig både erfarenheter, frågor och idéer kring vad som fungerar, inte fungerar och hur projektet kan utvecklas vidare.

Onsdagen den 9 december bjöds därför cheferna in till ett nätverksmöte där bl.a. chefsens roll och ansvar för lärande och utveckling i arbetet togs upp men också hur SpråkSam kan användas i verksamhetsutvecklingen.

Maria Liwendahl, kvalitetsutvecklare i Nacka kommun var inbjuden för att prata om hur hennes kommun, Nacka, målmedvetet och framgångsrikt har arbetat med kvalitets- och utvecklingsfrågor inom äldreomsorgen. Maria lyfte upp chefsens betydelse för lärande och utveckling och hur ett synligt och tydligt ledarskap skapar delaktighet och mening åt kvalitets- och utvecklingsfrågor.

Maria Liwendahl

Två deltagare från SpråkSam, Karina Järpemark från Ekbacken i Solna och Agneta Hollingworth från Skolörtens Äldreboende i Hässelby/Vällingby fanns på plats för att berätta om hur de har kopplat SpråkSam till verksamhetsutvecklingen på deras arbetsplats.

- Vi har arbetet mycket med attityder och grundligt för-

klarat varför de som valdes ut till projektet ska gå för den enskilda individen måste själv känna att detta är bra för dem sa Agneta på frågan om hur hon hade arbetat med projektet på sin arbetsplats.

Agneta lyfte även fram vikten av att hålla sig uppdaterad om hur projektet fortlöper och att ha kontakt med

Agneta, Katarina frågas ut av projektledaren Kerstin Sjösvärd

lärarna och språkbuden.

- Jag för en dialog med lärarna om vad jag vill få ut av undervisningen och tillsammans tar vi in arbetsmoment i undervisningen som vi gör varje dag på arbetsplatsen exempelvis hur man pratar i telefonen med anhöriga och hur registreringen ska ske.

- Tillsammans sätter vi upp små delmål som jag följer upp och det ökar personalens självkänsla sa Agneta.

Katarina lyfte upp den positiva aspekten av att lärarna kommer ut till dem på arbetsplatsen.

- Lärarna får en god kunskap om vår verksamhet.

Karina och Agneta höll med om att projektet tar tid och resurser men båda två tyckte att det var välinvesterade resurser som gav utdelning.

Deltagarna i chefsnätverket fick även möjlighet till gruppdiskussion kring hur en handlingsplan för en språkutvecklande arbetsplats kan utformas.

FLER SPRÅKOMBUD UTBILDAS

I projektet utbildas språkombud i tre grupper med ett trettiotal personer per kursserie. Andra gruppen har avslutat sin kurs och ytterligare 23 deltagare kan nu kalla sig språkombud.

Alla kursdeltagare arbetar inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade i Stockholms län och har under sex heldagar fått ta del av föreläsningar och gemensamt diskuterat samt reflekterat över vad som kännetecknar en språkutvecklande arbetsplats och ett språkombuds arbetsuppgifter.

Deltagarna får ett diplom efter att ha genomfört den sex dagar långa utbildningen till språkombud

Deltagarna kommer från 11 av de 21 arbetsplatser som ingår i projektet och varje arbetsplats representerats av en enhetschef och två medarbetare.

Inom SpråkSam finns nu ytterligare 23 utbildade språkombud som tillsammans med chefen ska bevakar att språkutvecklande aspekter påverkar alla rutiner på arbetsplatsen.

Målet med utbildningen är att skapa en medvetenhet och kunskap om språk och andraspråksinlärning samt verktyg och metoder som stödjer språkutveckling på arbetsplatsen .

FORSKARE BYGGER VIDARE PÅ ERFARENHETER FRÅN SPRÅKSAM

En av SpråkSams metodutvecklare och föreläsare, Gunilla Jansson, docent vid Institutionen för Nordiska språk vid Stockholms Universitet har tillsammans med fil.dr Zoe Nikolaidou och professor Anna-Malin Karlsson vid Södertörns högskola nyligen fått en forskningsansökan beviljad av Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS). Projektet handlar om kommunikation och språklig mångfald inom äldreomsorgen och bygger vidare på erfarenheter från SpråkSam.

Gunilla Jansson, docent Stockholms Universitet

- Projektet ” Omsorg som språkarbete. Hinder och möjligheter med svenska som andraspråk ” ska bidra till en fördjupad och vidgad förståelse för bristfälliga kunskaper i svenska och de problem med marginalisering som är förknippade med detta berättar Gunilla.

Vidare ställs frågor om hur de ökande kraven påverkar de anställdas möjligheter att delta i centrala arbetsuppgifter på arbetsplatsen och vilka problem som uppstår och hur de löses.

- Vår teoretiska utgångspunkt är att språklig kompetens, såväl skriftlig som muntlig är en del av ett socialt sammanhang. säger Gunilla.

Projektet bedrivs som två delstudier och kommer att undersöka både skriftanvändning , samtal och muntliga kommunikationssituationer på två-tre arbetsplatser under tre år. Metoder som används är bl.a. videoinspelningar, deltagande observation och intervjuer.

- Forskningen kommer att analysera språkproblematiken på ett fördjupat plan, vilket är en viktig del för att komma vidare i utvecklingen av språket i omsorgen.

För frågor kring projektet, kontakta projektledningen eller besök www.spraksam.se

Projektledare: Kerstin Sjösvärd, kerstin.sjosvard@aldrecentrum.se
Bengt Larsson, bengt.larsson@aldrecentrum.se
Elisabet Hermansson, elisabet.hermansson@aldrecentrum.se
Maj Berg, maj.berg@aldrecentrum.se

Administratör : Roya Ebrahimi, roya.ebrahimi@aldrecentrum.se

Informatör: Katrin Andersson, katrin.andersson@aldrecentrum.se